

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА АГРОІНЖЕНЕРІЇ ТА АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

освітній ступінь бакалавр

спеціальність 274 Автомобільний транспорт

Викладач:

Сергій ЛЯШЕНКО, доцент кафедри
автомобільного транспорту та
агроінженерії, к.т.н., доцент,

Полтава
2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Основи безпеки та правила дорожнього руху
Назва структурного підрозділу	кафедра агроінженерії та автомобільного транспорту
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова навчальна дисципліна
Контактні дані розробника, який залучений до викладання	Викладач: Сергій Ляшенко , – к. т. н., доцент Контакти: ауд. 348, навчальний корпус № 3 E-mail: sergii.liashenko@pdaa.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/lyashenko-sergiy-vasylovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень.
Спеціальність	Автомобільний транспорт
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з дисципліни «Безпека життєдіяльності»; «Автомобілі».

Опис дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Основи безпеки та правила дорожнього руху» розроблена для спеціальності 274 Автомобільний транспорт Полтавського державного аграрного університету у відповідності до наказу Міністерства освіти і науки України № 587 від 17.06.10, на підставі методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України «Про розроблення навчальних планів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації № 1.4/18-2558 від 21.06.10. Програма навчальної дисципліни «Основи безпеки та правила дорожнього руху» побудована на основі постанови кабінету міністрів України від 01.07.2009 р. №670 «Про затвердження Типової програми з навчання населення Правил дорожнього руху»

При розробці навчальної програми враховані вимоги типової навчальної програми підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів та типових тематичних планів підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів категорії «В» та «С» за розділами «Правила дорожнього руху», «Основи керування транспортним засобом і вимоги безпеки дорожнього руху», «Етика водія транспортного засобу», які затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 р. № 229.

Навчальна програма розроблена з метою ознайомити здобувачів вищої освіти з системою ВАДС (водій-автомобіль-дорога-середовище) – ядром безпеки дорожнього руху (БДР), нормативними і правовими документами, які діють у цій сфері, а також дати необхідний об'єм знань для отримання посвідчення водія категорій «В» і «С». Основні завдання вивчення дисципліни – привити здобувачам вищої освіти вміння організовувати роботу по забезпеченню безпеки дорожнього руху та дотримання останньої у процесі виробничої діяльності.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: «Основи безпеки дорожнього руху» є формування спеціальних знань та уявлень із положень, приписів і настанов, що визначають порядок дорожнього руху в Україні. Поглиблення здобувачами вищої освіти теоретичних знань з безпеки та правил дорожнього руху, набуття навичок самостійної оцінки елементів вулично-дорожньої мережі на предмет виявлення загроз безпеці дорожнього руху та усунення причин дорожньо-транспортних пригод із застосуванням сучасних методів оперативної організації дорожнього руху.

Основні завдання навчальної дисципліни: є методичне - ознайомлення здобувачів ступеня вищої освіти з методикою навчання; пізнавальне - надбання здобувачами ступеня вищої освіти вмінь використовувати знання та розвивати підходи до оцінки рівня безпеки дорожнього руху на об'єктах автомобільного транспорту з метою запобігання дорожньо-транспортним пригодам.

практичне - формування вмінь та навичок:

- з правил дорожнього руху України, формування спеціальних умінь та навичок щодо правил використання засобів регулювання руху, порядку дорожнього руху, вибору безпечної швидкості руху у конкретних дорожніх ситуаціях, організації перевезень пасажирів та вантажів тощо;

- аналізувати напрями розвитку і вдосконалення систем безпеки дорожнього руху.

знати: правила дорожнього руху України

уміти: застосовувати набуті знання в практиці організації безпечного перевезення вантажів та пасажирів.

Компетентності:

Загальні

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність здійснювати безпечну діяльність.

Фахові

ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України, Правил технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту та їх систем.

ФК 16. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з основ безпеки та правил дорожнього руху.

Програмні результати навчання

ПРН 8. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.

ПРН 26. Застосовувати в професійній діяльності знання з основ безпеки та правил дорожнього руху.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні положення ПДР

1. Предмет та зміст дисципліни «Основи безпеки та правила дорожнього руху»;

2. Загальні положення, визначення термінів;

3. Нормативні документи в області дорожнього руху.

Тема 2. Обов'язки і права водіїв механічних транспортних засобів, пішоходів, пасажирів, вимоги до велосипедистів, до осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин

1. Обов'язки і права водіїв механічних транспортних засобів;

2. Рух транспортних засобів із спеціальними сигналами;

3. Обов'язки і права пішоходів;

4. Обов'язки і права пасажирів;

4. Вимоги до велосипедистів;

5. Вимоги до осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин.

Тема 3. Регулювання дорожнього руху. Дорожні знаки та дорожня розмітка

1. Попереджувальні знаки;

2. Знаки пріоритету;

3. Заборонні та наказові знаки;

4. Інформаційно-вказівні знаки, знаки сервісу, таблички до дорожніх знаків;

5. Дорожня розмітка та дорожнє обладнання.

Тема 4. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника

1. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів;

2. Регулювання дорожнього руху за допомогою регулювальника;

3. Особливості поведінки водіїв механічних транспортних засобів, їх нездатність до правильної оцінки дорожніх обставин, раптовість прийняття нелогічних рішень.

Тема 5. Попереджувальні сигнали. Початок рух та зміна його напрямків. Розташування транспортних засобів на дорозі. Швидкість руху. Дистанція, інтервал, зустрічний роз'їзд. Обгін. Зупинка і стоянка.

1. Попереджувальні сигнали;

2. Початок рух та зміна його напрямків;

3. Розташування транспортних засобів на дорозі;

4. Швидкість руху. Дистанція, інтервал, зустрічний роз'їзд;

5. Обгін. Зупинка і стоянка.

Тема 6. Правила перевезення пасажирів та вантажу. Буксирування та експлуатація транспортних составів. Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання.

1. Правила перевезення пасажирів та вантажу;

2. Буксирування та експлуатація транспортних составів;

3. Буксирування та експлуатація транспортних составів.

Тема 7. Рух транспортних засобів у колонах, у житловій та пішохідній зоні, по автомагістралях і дорогах для автомобілів, по гірських дорогах і на крутих спусках.

1. Рух транспортних засобів у колонах;
2. Рух транспортних засобів у житловій та пішохідній зоні;
3. Рух транспортних засобів по автомагістралях і дорогах для автомобілів;
4. Рух транспортних засобів по гірських дорогах і на крутих спусках

Тема 8. Безпека учасників дорожнього руху на не регульованих та регульованих перехрестя та пішохідних переходах.

1. Послідовність огляду доріг під час наближення до не регульованих перехресть і пішохідних переходів.

2. Правила поведінки під час руху через нерегульовані перехрестя, пішохідні переходи, повз місця інтенсивного руху автомобілів.

3. Перехрестя, де черговість проїзду (переходу) визначається сигналами світлофора.

4. Перехрестя, де черговість проїзду (переходу) визначається регулювальником.

5. Оцінка дорожніх обставин на не регульованому та регульованому перехресті.

Тема 9. Безпека руху пішоходів та велосипедистів.

1. Безпека руху пішоходів. Обов'язки та права пішоходів;

2. Вимоги до велосипедистів, що рухаються по проїзній частині;

3. Велосипедистам забороняється;

4. Правила проїзду перехресть;

5. Проїзд пішохідних переходів

Тема 10. Безпека руху на залізничних переїздах та при несприятливих дорожніх умовах.

1. Рух через залізничні переїзди;

2. Рух через залізничні переїзди забороняється;

3. Дії водія у разі вимушеної зупинки на залізничному переїзді;

4. Несприятливі дорожні умови. Визначення.

5. Правила поведінки під час руху при несприятливих дорожніх умовах.

Тема 11. Аналіз дорожньо-транспортних пригод (ДТП)

1. Аналіз дорожньо-транспортних пригод.

2. Причини дорожньо-транспортних пригод.

3. Профілактика ДТП.

4. Відповідальність за порушення Правил дорожнього руху.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практ.	сам. р.
Тема 1 Загальні положення ПДР	12	2	2	8
Тема 2. Обов'язки і права водіїв механічних транспортних засобів, пішоходів, пасажирів, вимоги до велосипедистів, до осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин	12	2	2	8
Тема 3. Регулювання дорожнього руху. Дорожні знаки та дорожня розмітка	12	2	2	8
Тема 4. Регулювання дорожнього руху за допомогою	12	2	2	8

сигналів світлофорів та регулювальника				
Тема 5. Попереджувальні сигнали. Початок рух та зміна його напрямків. Розташування транспортних засобів на дорозі. Швидкість руху. Дистанція, інтервал, зустрічний роз'їзд. Обгін. Зупинка і стоянка.	12	2	2	8
Тема 6. Правила перевезення пасажирів та вантажу. Буксирування та експлуатація транспортних составів. Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання.	12	2	2	8
Тема 7. Рух транспортних засобів у колонах, у житловій та пішохідній зоні, по автомагістралях і дорогах для автомобілів, по гірських дорогах і на крутих спусках	12	2	2	8
Тема 8. Безпека учасників дорожнього руху на не регульованих та регульованих перехрестя та пішохідних переходах	12	2	2	8
Тема 9. Безпека руху пішоходів та велосипедистів	12	2	2	8
Тема 10. Безпека руху на залізничних переїздах та при несприятливих дорожніх умовах	12	2	2	8
Тема 11. Аналіз дорожньо-транспортних пригод (ДТП)	15	2	4	9
Усього годин	135	22	24	89

Політика оцінювання

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про 15 академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх

визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Оцінювання результатів навчання Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання								Разом	
	Опитування, обговорення теоретичних питань		Письмове виконання практичних завдань		Письмове виконання завдань самостійної роботи		Екзамен			
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 8. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.	3	4	7	13	3	4	6	10	19	31
ПРН 26. Застосовувати в професійній діяльності знання з основ безпеки та правил дорожнього руху.	4	7	29	45	3	7	6	10	41	69
Разом	7	11	35	58	6	11	12	20	60	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для здобувачів ступеня вищої освіти денної форми навчання

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання ЗВО			Разом по темі
	Опитування, обговорення теоретичних питань	Письмове виконання практичних робіт	Письмове виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1 Загальні положення ПДР	1	3	1	5
Тема 2. Обов'язки і права водіїв механічних транспортних засобів, пішоходів, пасажирів, вимоги до велосипедистів, до осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин	1	5	1	7
Тема 3. Регулювання дорожнього руху. Дорожні знаки та дорожня розмітка	1	5	1	7
Тема 4. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника	1	5	1	7
Тема 5. Попереджувальні сигнали. Початок рух та зміна його напрямків. Розташування транспортних засобів на дорозі. Швидкість руху. Дистанція, інтервал, зустрічний роз'їзд. Обгін. Зупинка і стоянка.	1	5	1	7
Тема 6. Правила перевезення пасажирів та вантажу. Буксирування та експлуатація транспортних составів. Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання.	1	5	1	7
Тема 7. Рух транспортних засобів у колонах, у житловій та пішохідній зоні, по автомагістралях і дорогах для автомобілів, по гірських дорогах і на крутих спусках	1	5	1	7
Тема 8. Безпека учасників дорожнього руху на не регульованих та регульованих перехрестя та пішохідних переходах	1	5	1	7
Тема 9. Безпека руху пішоходів та велосипедистів	1	5	1	7
Тема 10. Безпека руху на залізничних переїздах та при несприятливих дорожніх умовах	1	5	1	7
Тема 11. Аналіз дорожньо-транспортних пригод (ДТП)	1	10	1	12
Екзамен				20
Разом	11	58	11	100

Трудомісткість: Загальна кількість годин – 135 год. Кількість кредитів – 4,5.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Методи навчання: словесні методи: усний виклад (лекція).

Практичні методи: практичні роботи, робота студентів з навчальною літературою (конспектування), демонстрація і спостереження, вправи,

імітаційний, метод контролю та оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності.

Методи самостійної роботи вдома: самостійна робота без контролю викладача

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Правила дорожнього руху України 2022. Офіційне видання. Узгоджено з Головним сервісним центром МВС України (лист №31/9925). Харків: Моноліт. 2022. 90 с.

2. Кищун В. А., Кузнецов Р. М., Мурований І. С., Лаба О. В. Безпека дорожнього руху та деякі правові аспекти: Навч. пос. Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2010. 226с.

3. ДСТУ 3649:2010 Колісні транспортні засоби: вимоги щодо безпечності технічного стану та методи контролювання (Прийнято та надано чинності: наказ Держспоживстандарту України від 28 грудня 2010 р. № 630).

4. Кашканов А.А., Грисюк О.Г. Безпека руху автомобільного транспорту. Навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2005. 177 с.

5. Транспортне право України: Навч. посіб. / Демський Е. Ф., Іжевський В. К. та ін.; За заг. ред. В. К. Іжевського, Е. Ф. Демського. К.: Атіка, 2008. 292 с.

6. Д.В. Зеркалов, П.Р. Левковець, О.І. Мельниченко, О.М. Дмитрієв. Безпека руху автомобільного транспорту: довідник. К.: Основа, 2002. 360 с.

7. Експертний аналіз дорожньо-транспортних пригод. / Галаса П.В., Кисельов В.Б., Куйбіда А.С. та інші. Київ: Експерт-сервіс, 1995. 192с.

Допоміжні

1. Автомобільний транспорт України: стан, проблеми, перспективи розвитку: Монографія/Державний автотранспортний науководослідний і проектний інститут; За заг. ред. А. М. Редзюка. К.: ДП "ДержавтотрансНДІпроект". 2005. 400 с.

2. Д.В. Зеркалов, П.Р. Левковець, О.І. Мельниченко, О.М. Дмитрієв. Безпека руху автомобільного транспорту: довідник. К.: Основа, 2002. 360 с.

3. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Обов'язки водіїв перед виїздом механічних транспортних засобів» з навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА РАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми автомобільний транспорт, спеціальності 274 Автомобільний транспорт за ступенем бакалавр, Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 16 с.

4. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Організація руху: пішоходів; велосипедистів; гужового транспорту; погоничів тварин. Організація перевезення пасажирів» з навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА РАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми автомобільний транспорт, спеціальності 274 Автомобільний транспорт за ступенем бакалавр, Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 16 с.

5. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Вимоги до встановлення дорожніх знаків та нанесення дорожньої розмітки» з навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА РАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми автомобільний транспорт, спеціальності 274 Автомобільний транспорт за ступенем бакалавр, Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 18 с.

6. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Організація регулювання дорожнього руху за допомогою регулювальника» з навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА РАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми автомобільний транспорт, спеціальності 274 Автомобільний транспорт за ступенем бакалавр, Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 24 с.

7. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Організація початку руху та зміна його напрямків. Зупинка і стоянка механічних транспортних засобів.» з навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА РАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми автомобільний транспорт, спеціальності 274 Автомобільний транспорт за ступенем бакалавр, Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 24 с.

8. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Проведення огляду технічного стану транспортного засобу та його обладнання» з навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА РАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми автомобільний транспорт, спеціальності 274 Автомобільний транспорт за ступенем бакалавр, Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 20 с.

9. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Особливості руху механічних транспортних засобів по автомагістралях і дорогах для автомобілів, по гірських дорогах і на крутих спусках» з навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА РАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми автомобільний транспорт, спеціальності 274 Автомобільний транспорт за ступенем бакалавр, Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 24 с.

10. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Організація руху транспортних засобів на не регульованих та регульованих перехрестях» з навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА РАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми автомобільний транспорт, спеціальності 274 Автомобільний транспорт за ступенем бакалавр, Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 24 с.

11. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Організація руху пішоходів та велосипедистів» з навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА РАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми автомобільний транспорт, спеціальності 274 Автомобільний транспорт за ступенем бакалавр, Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 20 с.

12. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Організація руху на залізничних переїздах та при несприятливих дорожніх умовах» з навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА РАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми автомобільний транспорт, спеціальності 274 Автомобільний транспорт за ступенем бакалавр, Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 24 с.

13. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Відповідальність за порушення законодавства про дорожній рух в Україні» з навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА РАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми автомобільний транспорт, спеціальності 274 Автомобільний транспорт за ступенем бакалавр, Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 24 с.

14. Ляшенко С.В. Методичні розробки для практичного заняття «Аналіз дорожньо-транспортних пригод (ДТП)» з навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА РАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми автомобільний транспорт, спеціальності 274 Автомобільний транспорт за ступенем бакалавр, Полтавського державного аграрного університету. Полтава: РВВ ПДАА, 2022. 24 с.

10. Сумець О. М. Основи експертизи дорожньо-транспортних пригод: автотехнічна експертиза : Навчальний посібник / О. М. Сумець, В. Ф. Голодий. К.: Хай-Тек Прес, 2008. 160 с. ISBN 978-966-2143-18-8.

11. П.Р. Левковець, О.І. Мельниченко, О.М. Дмитрієв. Безпека руху автомобільного транспорту: довідник. К.: Основа, 2002. 360 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Основи керування автомобілем та безпека руху: [сайт]. Режим доступу: http://ncrn.net.ua/osnovi_upravleniya.html (дата звернення 26.11.2012). Назва з екрана.

2. Посібник з безпечного керування автомобілем: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.uccregina.ca/uk/files/DriversHandbookSaskUkrainian.pdf> (дата звернення 26.11.2012). – Назва з екрана.

3. <http://www.rada.kiev.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України

4. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України

5. <http://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт Національного банку України

6. <http://www.mlsp.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства соціальної політики України

7. <http://www.ukrstat.gov.ua> – сайт Головного управління державного комітету статистики України

8. <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського

9. Європейська Угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ)

10. Конвенція про дорожній рух (Відень, 8 листопада 1968 року)

11. Текст Женевської Конвенції про дорожній рух 1949 року (неофіційний переклад тексту Женевської Конвенції про дорожній рух)

12. ДИРЕКТИВА РАДИ 1999/37/ЄЕС від 14 квітня 1999 року щодо реєстрації документів на транспортні засоби (ОВ L 138, 1.6.1999, С. 57)

13. КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

14. Закони України ▼

Закон України «Про автомобільний транспорт»

Закон України «Про адміністративні послуги»

Закон України «Про дорожній рух»

Закон України «Про доступ до публічної інформації»

Закон України «Про звернення громадян»

Закон України «Про інформацію»

Закон України «Про охоронну діяльність»

Закон України «Про деякі питання ввезення на митну територію України та реєстрації транспортних засобів»

Закон України «Про державну службу»

Закон України «Про запобігання корупції»

Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації»

Закон України «Про центральні органи виконавчої влади»

Закон України «Про перевезення небезпечних вантажів»

Закон України «Про стандартизацію»

15. Акти Президента України та Верховної Ради України ▼

Указ Президента України від 19.12.2000 № 1346 «Про символіку органів Міністерства внутрішніх справ України»

Указ Президента України від 1 серпня 2002 р. № 683 «Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади»

16. Акти Кабінету Міністрів України ▼

Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 878 «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України»

Постанова Кабінету Міністрів України від 07 вересня 1998 року № 1388 «Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів»

Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 889 «Про утворення територіальних органів з надання сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ»

Постанова Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 № 1306 «Про Правила дорожнього руху»

Постанова Кабінету Міністрів України від 22 грудня 2010 року № 1166 «Про єдині вимоги до конструкції та технічного стану колісних транспортних засобів, що експлуатуються»

Постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 2010 року № 607 «Про затвердження Порядку переобладнання транспортних засобів»

Постанова Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 року № 1098 «Деякі питання надання підрозділами Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції та Державної міграційної служби платних послуг»

Постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 2000 року № 1081 «Про запровадження номерних знаків транспортних засобів, що виготовляються за індивідуальними замовленнями їх власників»

Постанова Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 р. № 844 «Про затвердження зразків бланків і технічних описів бланків національного та міжнародного посвідчень водія, свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу, тимчасового реєстраційного талона транспортного засобу та зразка розпізнавального автомобільного знака України та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України»

Постанова Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2009 року № 1200 «Про затвердження Порядку здійснення оптової та роздрібної торгівлі транспортними засобами та їх складовими частинами, що мають ідентифікаційні номери»

Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2016 р. № 260 «Деякі питання надання інформації про зареєстровані транспортні засоби та їх власників»

Постанова Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009р. № 487 «Про затвердження Порядку підготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів»

Постанова Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 року № 490 «Про затвердження Порядку державної акредитації закладів, що проводять підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, та атестації їх спеціалістів»

Постанова Кабінету Міністрів України від 8 травня 1993 р. № 340 «Про затвердження Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами»

Постанова Кабінету Міністрів України від 4 червня 2007 р. № 795 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються підрозділами Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції та Державної міграційної служби, і розміру плати за їх надання»

Постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 2010 року № 229 «Про затвердження Типової навчальної програми підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів»

Постанова Кабінету Міністрів України від 09 червня 2011 року № 738 «Про деякі питання сертифікації транспортних засобів, їх частин та обладнання»

Постанова Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2008 року № 1086 «Про затвердження Порядку тимчасового вилучення посвідчення водія на транспортний засіб та його повернення»

Постанова Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. N 55 «Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею»

Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2012 р. N 137 «Порядок проведення обов'язкового технічного контролю та обсяги перевірки технічного стану транспортних засобів»

Постанова Кабінету Міністрів України від 31 травня 2012 р. N 512 «Про затвердження Порядку формування загальнодержавної бази даних про результати обов'язкового технічного контролю транспортних засобів, доступу до неї та встановлення розміру плати за надання таких послуг»

Постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2018 р. № 1197 «Про затвердження Порядку внесення відомостей про належного користувача транспортного засобу до Єдиного державного реєстру транспортних засобів»

Постанова Кабінету Міністрів України від 23 жовтень 2019 р. № 956 «Про реалізацію експериментального проекту щодо застосування електронного посвідчення водія та електронного свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу»

Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1118 «Деякі питання реалізації експериментального проекту з організації централізованого надсилання правоохоронними органами в електронному вигляді доручень на проведення митного огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів комерційного призначення»

Постанова Кабінету Міністрів України від 19 червня 2019 р. № 546 «Про затвердження Положення про інтегровану систему електронної ідентифікації»

Постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1137 «Питання Єдиного державного веб-порталу електронних послуг та Єдиного державного порталу адміністративних послуг»

Постанова Кабінету Міністрів України від 12 лютого 2020 р. № 79 «Деякі питання територіальних органів Міністерства внутрішніх справ»

Постанова Кабінету Міністрів України від 22 березня 2017 р. № 176 «Питання використання спеціальних звукових та світлових сигнальних пристроїв на транспортних засобах»

Постанова Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2007 р. N 1285 «Про затвердження Порядку проведення спеціального навчання працівників суб'єктів перевезення небезпечних вантажів»

Постанова Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2012 р. № 146 «Про затвердження Порядку забезпечення суб'єктів здійснення обов'язкового технічного контролю бланками протоколів перевірки технічного стану транспортного засобу та встановлення розміру плати за надання таких послуг»

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 травня 2014 р. № 523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг»

Постанова Кабінету Міністрів України від 26 травня 2021 р. № 533 «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 4 червня 2015 р. № 367 і від 17 липня 2019 р. № 815»

Постанова Кабінету Міністрів України від 2 червня 2021 р. № 580 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 8 травня 1993 р. № 340 і від 7 вересня 1998 р. № 1388»

17. Накази МВС ▼

від 10.10.2004 № 1177 «Про затвердження Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України»

від 28.03.2012 № 254 «Про затвердження Положення про порядок розгляду запитів та звернень народних депутатів України в Міністерстві внутрішніх справ України»

від 23.04.2012 № 350 «Про затвердження Інструкції з організації контролю за виконанням документів у системі МВС України»

від 11.03.2016 № 174 «Про затвердження Порядку замовлення, видачі та обліку номерних знаків транспортних засобів, що виготовляються на індивідуальне замовлення їх власників», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01 квітня 2016 року за № 494/28624

від 07.12.2009 № 515 «Про затвердження деяких нормативно-правових актів, що регламентують порядок підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів у закладах, що проводять таку діяльність, їх державну акредитацію та атестацію спеціалістів, а також допуску громадян до керування транспортними засобами, видачі (обміну) посвідчень водія», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 січня 2010 року за № 74/17369

від 04.04.2016 № 244 « Про затвердження зразків заяви на отримання бланків протоколів перевірки технічного стану транспортного засобу, актів приймання-передачі та знищення таких бланків, а також журналу обліку їх використання », зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27 квітня 2016 року за № 640/28770

від 12.03.2008 № 130 « Про убезпечення перевезення небезпечних вантажів автомобільним транспортом » зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15 квітня 2008 року за №309/15000

від 29 грудня 2015 року № 1646 «Про затвердження Положення про територіальний сервісний центр МВС» зареєстрований в Міністерстві юстиції України 28.01.2016 за № 156/28286

від 18.02.2016 № 115 «Про затвердження Положення про акредитаційну комісію з державної акредитації закладів, що проводять підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, та Положення про атестаційну комісію з атестації спеціалістів закладів, що проводять підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів» зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01.03.2016 №322/28452

від 18.01.2016 № 28 «Про організацію взаємодії підрозділів Експертної служби МВС із територіальними органами з надання сервісних послуг МВС» зареєстрований в Міністерстві юстиції України 09 лютого 2016 р. за № 204/28334

від 18.04.2013 № 375 «Про затвердження Порядку обладнання транспорту реагування суб'єкта охоронної діяльності засобами радіотехнічного зв'язку, кольорографічними схемами (написами), світловими та звуковими сигналами» зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 травня 2013 р. за № 746/23278

від 09.08.2016 № 771 «Про порядок видачі та обліку дозволів на встановлення та використання спеціальних сигнальних пристроїв автожовтого (оранжевого) кольору на транспортних засобах реагування суб'єктів охоронної діяльності» зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 вересня 2016 р. №976

від 13.08.2013 № 780 «Про затвердження Технічного опису бланка міжнародного посвідчення водія»

від 29.11.2016 № 1256 «Про організацію доступу до відомостей персонально-довідкового обліку єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України»

від 04.08.2018 № 656 «Про затвердження деяких нормативно-правових актів з питань дорожнього перевезення небезпечних вантажів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11.09.2018 за № 1041/32493

від 24.01.2019 № 43 «Про затвердження Інструкції щодо порядку формування коду платежу для оплати послуг», Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13 лютого 2019 р. за № 161/33132

від 19 грудня 2019 року № 26/1057 «Про затвердження Порядку електронної інформаційної взаємодії Міністерства цифрової трансформації України та Міністерства внутрішніх справ України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23 січня 2020 р. за № 69/34352.

від 23 грудня 2019 року № 1080 «Про порядок оформлення, видачі та обліку дозволів на встановлення та використання спеціальних звукових і світлових сигнальних пристроїв синього кольору на транспортних засобах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 24 січня 2020 р. за № 85/34368.

від 07 листопада 2015 року № 1393 «Про затвердження Положення про Головний сервісний центр МВС» (у редакції наказу Міністерства внутрішніх справ України від 24 квітня 2020 року № 354)

від 31.08.2017 № 741 «Про затвердження технічних описів бланків документів, які видаються сервісними центрами МВС», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 21 вересня 2017 р. за № 1165/31033.

від 28.08.2019 № 736 «Про затвердження Порядку ведення реєстру суб'єктів проведення обов'язкового технічного контролю», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 18 вересня 2019 р. за № 1036/34007.

від 06.11.2019 № 928 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу інформації про результати обов'язкового технічного контролю, що передається суб'єктами здійснення обов'язкового технічного контролю до загальнодержавної бази даних», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 січня 2020 р. за № 31/34314

від 10.05.2019 № 359 «Про затвердження Положення про Реєстр адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11 липня 2019 р. за № 766/33737

від 12.10.2017 № 853 «Про затвердження Правил з організації пропускового режиму на території та до адміністративних будівель територіальних органів з надання сервісних послуг МВС», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 09 листопада 2017 р. за № 1366/31234

від 25 травня 2020 року № 409 «Про затвердження типових інформаційних карток адміністративних послуг, які надаються територіальним органом з надання сервісних послуг МВС»

від 05 листопада 2020 року № 777 «Про затвердження Порядку реєстрації фізичних та юридичних осіб у системі керування чергою для отримання послуг, які надаються територіальними сервісними центрами МВС», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20 листопада 2020 р. за № 1152/35435

Перелік послуг, для отримання яких можна зареєструватися в системі керування чергою до наказу № 777 від 05 листопада 2020 року

від 02 березня 2021 року № 166 «Про деякі питання державних номерних знаків транспортних засобів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 березня 2021 р. за № 353/35975

18. Спільні накази Міністерства внутрішніх справ України з іншими органами виконавчої влади та накази інших органів виконавчої влади ▼

від 17.08.2012 № 521 «Про затвердження Порядку затвердження конструкції транспортних засобів, їх частин та обладнання та Порядку ведення реєстру сертифікатів типу транспортних засобів та обладнання і виданих виробниками сертифікатів відповідності транспортних засобів або обладнання
»

від 21.12.2016 № 456 «Про призначення органу із сертифікації для індивідуального затвердження колісних транспортних засобів, партій частин та обладнання»

Спільний наказ МВС та Мінінфраструктури від 12.05.2015 № 166/550 «Про затвердження Порядку перевірки цистерн для перевезення небезпечних вантажів»

від 26 листопада 2012 року № 710 «Про затвердження Вимог до перевірки конструкції та технічного стану колісного транспортного засобу, методів такої перевірки», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25 грудня 2012 року за № 2169\22481.

від 05.04.2016 № 255/369/132/344 «Про затвердження Вимог до закладів, що проводять підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, та кваліфікаційних вимог до спеціалістів, які здійснюють таку підготовку», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 04 травня 2016 р. за № 672/28802.

19. Накази ГСЦ МВС ▼

від 03.06.2016 № 65 «Про створення складу акредитаційної комісії Головного сервісного центру МВС»

від 07.06.2016 № 66 «Про визначення голови, його заступника та секретаря акредитаційної комісії Головного сервісного центру МВС»

02.06.2017 № 154 «Про внесення зміни до наказу Головного сервісного центру МВС від 07 червня 2016 року № 66»

від 16.06.2017 № 2 «Про затвердження екзаменаційних білетів для складання іспиту із теоретичної підготовки водіїв транспортних засобів»

від 30.08.2017 № 233 «Про внесення змін у додаток до наказу Головного сервісного центру МВС від 03 червня 2016 року № 65»

від 26.07.2019 № 2 «Про затвердження тестових питань до екзаменаційних білетів для складання іспиту з теоретичної підготовки та отримання права на керування транспортними засобами»

від 27.04.2020 № 44 «Положення про відділ з питань запобігання корупції Головного сервісного центру МВС»

від 25.06.2020 № 48 «Про внесення Змін до тестових питань екзаменаційних білетів для складання іспиту з теоретичної підготовки та отримання права на керування транспортними засобами»

від 06.04.2021 № 62 «Про внесення Змін до тестових питань до екзаменаційних білетів для складання іспиту з теоретичної підготовки та отримання права на керування транспортними засобами та таблиці правильних відповідей до них»

Накази ГСЦ МВС Про затвердження рішень акредитаційної комісії з державної акредитації закладів, що проводять підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів

20. Проекти нормативних актів ▼

Проект наказу МВС Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів з питань перевезення небезпечних вантажів

Проект зміни №2 до ДСТУ 3849:2018

21. Корисні посилання ▼

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Верховна Рада України

Урядовий портал

Міністерство внутрішніх справ України

Національна поліція України

Міністерство інфраструктури України

Міністерство освіти і науки України

Офіційний загальнодержавний веб-портал державних закупівель

Моторне (транспортне) страхове бюро України